

Délvidék

Bácskai Napió
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK
mindennap délután vasár- és
ünnepnap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szabadka, IV., Rakóczi-ut. 20.
Telefonszám: 300.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben házhoz hordva
egész évre — — — — 32.—
fél évre — — — — 16.—
negyed évre — — — — 8.—
Vidékre postán küldve
egész évre — — — — 32.—
fél évre — — — — 16.—
negyed évre — — — — 8.—

Német csapatok bevonultak Finnország fővárosába.

Német hivatalos jelentés: Nyugati harctér: A Lys mentí harctéren sokszor támadt elkeseredett közelharc. Nieuwekerkétől délnyugatra, valamint Vailloul és Merris között angol géppuskafészeket és a megszálló csapatokat elfogtuk. Az ellenségek Bailleulból és a Bethunetól északnyugatra lévő területről ellenünk intézett elmentámadásai nagy veszteségei mellett összeomlottak. A Somme mindkét oldalán a tüzérségi harc esős idő mellett mérsékelt határok között maradt.

Keleti harctér: Finnországban partraszállott csapataink fegyveres bandákkal vívott heves harcok után tengeri haderőnk egyes részének erélyes támogatása mellett bevonultak Helsingforsba.

Ludendorf, első főszállásmester.

Wilson Európába utazik.

H a g a, április 16. Washingtoni jelentés szerint Wilson elnöknek az a szándéka, hogy májusban vagy júniusban Európába utazik. Az elnök látogatásokat tesz Párisban és Londonban s megismeri a fronton álló amerikai csapatokat.

A New-York World szerint Wilson utjának nagy politikai jelentősége is van, mert ebből az alkalomból az antantországok államfői konferencián fognak találkozni. A terv részleteit még titokban tartják ugyan, de annyi máris bizonyos, hogy a konferencia Londonban lesz, mert Páris nem elég biztos hely. Az államfőkkel egyidejűleg a szövetséges miniszterelnökök is tanácskoznak egymással.

Anglia helyzete vigasztalan.

A m s t e r d a m, április 16. A Morning Post jelentése szerint az angol király Lloyd Georgeot kétórás audiencián fogadta, mlután előbb Asquith jelent meg hosszú királyi kihallgatáson. A miniszterelnök följárta a j a n l o t t a l e m o n d á s á t, melyet azonban a király nem fogadott el, mert Asquith nem vállalkozott új kormányalakításra.

A Morning Post megjegyzi, hogy a kormányválság változatlanul tovább tart s a megoldás nehézsége azt mutatja csak, hogy Anglia vigasztalan helyzetben van.

Amiens nehéz ágyuk tüzeiben.

L u g a n e, április 16. Párisi újságok híradása szerint St.-Omert messziről ágyúzzák. Compiégne lövetése vesztett heveségéből. Amiensre három-ötpercenként hullanak a nehéz lövedékek.

Kühlmann állása megrendült.

B é c s, április 16. Kühlmann németbirodalmi külügyi államtitkár a főhadiszállásra utazott, ahol — mint Berlinben gyanítják — ugyanaz fog történni mint ezidőszrint Bécsben és Budapesten. Kühlmann állása szerfölött megrendült.

„Magyar bankárok.”

A harctéren az ellenség, idehaza a nagybankok üzleti vállalkozásai és ügynökei pusztítják népünket.

Aki a harctéren válik nyomorékká, nem tudja, hogy az ellenség melyik katonája tette nyomorékká 10--12 kilométer távolságból; aki idehaza nem tud ruhát, cipőt, cukrot, cernát, szemet, szappant venni, az nem tudja, melyik bankár gyűjt milliókat abból, hogy én, te, ő, ti, őkrongyosan járunk, mosakodni nem tudunk, koplalunk.

Mindenki tudja azonban, hogy a hinterland legtöbb bajának végeredményben a nagybankok az okai. Tudja ezt még a szociáldemokraták lapja, a Népszava és a Munkás is. Mégis nem igen irnak róla, legalább is kevesebbszer, mint a népbutító esuhásokról, papszamárról és egyéb ilyen háborút hosszabbító és a háborus nélkülözést fokozó dolgokról; pedig tudják azt is, hogy a „magyar” bankok 10 év alatt több földet és pénzt harácsolnak össze, mint a mennyft szerzett becsületes uton a magyar katolikus keresztény Egyház 1000 év alatt.

Es kik ezek a bankárok, akiknek a mi rovásunkra oly jól megy dolguk? Nem régiben alakult meg a „Magyar Bankárok Országos Szövetsége” című szervezet. Ennek a tisztikara, az igazgató választmánya, végrehajtóbizottsága, ellenőrzőbizottsága a következőkből áll: báró Kohner Adolf, báró Schossberger Rudolf, Strasser Alfréd, Davidson Horace Bettelheim Mór, Adler Siegfried, Laczkó Vilmos, Krámer Tivadár, Policzer Géza, Schwarz Armin, Vágó Mátyás, Strasser Imre, Rosenberg Jenő, Baumgarten Nándor, Strasser József. Még csak Lánzy Leó, Ulmann Adolf, Krausz Simon hiányzik és mindenki előtt tisztán

fog állni, hogy kik azok a „magyar” bankárok. Még véletlenül se tévedt közülük gróf vagy pap, de még keresztény sem, még az a bizonyos diszjog is hiányzik.

Ezeknek az elsorolt uraknak kezén végződnek azok a szálak, amelyekből szövődik az a hires „magyar” közgazdasági élet, amelyhez fogható nincs széles e világon. Egyetlen országban sincs a közgazdasági életben oly korrupció, a kereskedelemben oly sok visszaélés, árdrágítás, hamisítás, mint nálunk.

Miért van ez így? Mert teljesen magához ragadta a közgazdaság és kereskedelem irányítását az a faj, amelyből valóknak neveivel az üzletek cégtábláin kívül az újságok törvényszéki rovataiban és bünkrónikáiban találkozunk leggyakrabban.

Ezen csak a szervezkedés segíthetne!

Még pedig csakis olyan szervezkedés, amelyet semmi sem fűz ezen kizsákmányoló fajhoz. Az olyan szervezkedés, amelynek vezetőit nem fűzi a vérség és fajiság el-téphetetlen láncza a népmegrontói és kiuzsorázóihoz. Az olyan szervezkedés, amelynek vezetői nem a fentiekhez hasonló csengésű neveket viselik. Az olyan szervezkedés amelynek szellemi irányítói nem Weltner Jakabok, Garami (Grün) Ernők, Buchinger Manók, Kunfi (Kohn) Zsigák, Jászai Samuk, Preisz Mórok, stb. Ezek ma még vesznek maguk mellé disz-keresztényeket, disz-gójokat (Bokányi Szabó Jóska), a keresztény magyar munkásság elbolondítására. Amint azonban a bankár fajtestvéreik is csak addig, míg az üzlet ugy kívánta, vesznek maguk közé diszkeresztényeket a nevük miatt, de tovább aztán nem tűrik meg a vezetőségben (lásd főnebb a „Magyar Bankárok Orsz. Szövetsége” tisztikarának névsorát) úgy lesz a szociáldemokrata vezetőségben is.

Megint lemond Wekerle.

Wekerle miniszterelnököt és kormányát már annyiszor lemondatta a derék munkapárti sajtó, hogy tíz kormányelnöknek is elég lett volna. Ha valamiről el akarják vonni a figyelemet mindig szolgálják szenzációkkal, amelyeket azután másnap lefújnak, vagy talán le se fújnak, vissza se vonnak, hanem csak egyszerűen engedik, hogy a közönség higgye el azt, amit ők kitalálnak.

Igy aztán sokszor nem tudja az ember, hihet-e ezeknek a híteleknek, vagy mit csináljon velük. Most például néhány munkapárti férfitől, alispánoktól és más hatalmasságoktól rántották le a leplet. Mit kell ilyenkor csinálni?

Természetesen elő kell rántani valamely szenzációt. Amint a tegnapi esti munkapárti pesti lap írja, tegnap délután 4 órakor Wekerle Sándor elnöklésével miniszteri értekezlet volt a miniszterelnöki palotában és ezen, *hir szerint* megbeszéltek a kormány lemondását.

Ezt a hirt egészen komolyan adja le a lap, de mivel már annyiszor elmondotta, lehetetlen elhinni neki most. De nem is akarjuk elhinni. Szeretnők hinni, hogy nem lesz igaz semmi ebből a hírből. Mert ugyan ki jön Wekerle után, aki segít a mi háborús nyomorúságunkon.

A hadifoglyokkal való új bánásmód.

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki az orosz hadifoglyokkal való új bánásmódra vonatkozólag.

Azok a munkaadók, akik az új rendszabályok mellett hadifoglyikat nem akarják megtartani, 1918. április 15. től május 1-ig terjedő 14 napos felmondással élhetnek s ezt az illetékes hatóságnak bejelentvén, foglyaik másutt fognak alkalmaztatni.

A foglyok *ellátását* illetőleg különös gondot kell fordítani arra, hogy bár minden fölöslegesen bő táplálkozás mellőzendő, a hadifoglyoknak egészséges és kiadós élelem jussön.

A munkaadó arra nincs feljogosítva, hogy a hadifoglytól távozási alkalmával a neki adott ruhát visszavegye, kivéve, ha a fogolynek megfelelő saját vagy kincstári ruhája volna. A díjazást illetőleg a hadifoglyoknak ugyanolyan napszámhárra van igénye mint a szabad munkásnak, ki ugyanabban a szakmában, ugyanazon a helyen és ugyanabban az időszakban dolgozik.

A hadifogly szabad mozgás tekintetében csak a vasutahasználatban korlátoztatik, amennyiben kiséző nélkül nem utazhatik.

A hadifogly kérheti, hogy csak akkor küldessék vissza hazájába ha ott a viszonyok rendezettebbek lesznek, továbbá kérheti, hogy az országban maradjon. A munkaadó köteles az ilyen kívánságot a katonai parancsnoksággal és az elsőfokú közigazgatási hatósággal közölni. Az ittmaradó hadifogly katonai szolgálatra nem kötelezhető. Házasságkötés, tulajdonszerzés, a család ideszállítására

iránti kérelem irásban adandó be a legközelebbi közigazgatási hatósághoz. A táborban, katonai üzemből, munkásosztályban vala-

mint a hadrakelt seregnél lévő hadifoglyokra és az orosz fogoly tisztekre külön intézkedések fognak tétetni.

„Szabadkai kulturbotrány.”

Különösen gondolkodó ember Ön, kedves író Uram! Mások azért itélik meg az embereket, mert nem dolgoznak, Ön pedig azért, mert sokat, nagyon sokat dolgozom. És ezt Ön a közügy érdekében valónak mondja. Ön szerint tehát az, aki dolgozik, az vét a közügy ellen. Én ezt épen ellenkezőleg tudom, sőt a vallás-és közoktatásügyi miniszter meg is kívánja, hogy tanítóember minden kulturális dologban tőle telhetőleg részt vegyen. És én kedves kötelezettségemnek tartom a hivatásommal kapcsolatos teendőik elvállalását akkor, ha ezzel a tanúgynek szolgálatot tehetek. És ilyenkor nem nézem, hogy mennyit is hoz a konyhára, amint azt Ön oly szépen megírta. Mert ha azt tekintenők, bizonyára nem vállalná közlünk senki sem. Hogy fogalma legyen arról, milyen óriási anyagi előnyökkel jár az ilyen jegyzőség, Önnek megsgom, hogy pl. a bizottsági jegyzői teendők ellátásáért évi 100, azaz száz korona tiszteletdíjat kapok, a megyei tanítóegyesülettől pedig az-élt évi 25, szóval huszonné egész koronát; évek óta azonban teljesen díjmentesen végzem, mert előléptem első jegyzővé, annak már nem jár konyhára való; busás kárpótlást nyújt munkájáért kartársainak elismerése.

Ön, mint modern ember, azt sem érti, hogy lehet ennyiféle elfoglaltságnak eleget tenni. Ennek megfajtése pedig igen könnyű. Az ilyen magamfajta mult századbeli ember korán kel, a kávéházban sem tölti a nap felét és — amint Ön is mondja — éjjel is dolgozik. Ilyen körülmények között aztán ne esodálkozzék kérem, ha a vállalt munkáját el is végzi. Ha erről meg akar győződni, kérdezze meg kérem pl. dr. Vojnics Ferenc urat. Baja város polgármesterét, aki éveken át megfigyelte munkásságomat, vagy forduljon felvilágosítáért Rieger Mihály keresk., dr. Winkler Elemér iparostanoncisk. felügy.-bizottsági elnök urakhoz. Esetleg keresse meg Förstner Tivadar iparoktatási igazgató, szakfelügyelő és Magyar Endre iparoktatási főigazgató urakat. Az ő véleményük mindenestre nyomósabb lesz, mint azé az uré, aki Önnek a közölteket elmesélte.

Sokoldalú elfoglaltságommal kapcsolatban azt írja még jó Uram, hogy ezeket azért vállaltam, hogy felmentessem magamat a katonai szolgálatról. Látja, kérem, megint nem találta el az igazat. Épen megfordítva van a dolog.

Azért, mert felsőbb hatóságaim szükségesnek tartották felmentésemet — bár a közeljövőben már éveim száma fog felmenteni — és itteni munkámat, mindent szívesen megteszek, minden munkát elvállalok és tőlem telhetőleg el is végzem, hogy ha vitéz fiaink visszajönnek, emelt fővel hazavárhassam őket.

Ugyancsak nagy elfoglaltságommal kapcsolatban, azt írja, hogy a polgári iskolába pihenni járok, mert csak 6 órát tanítok hetenkint. Ugyan kérem, látott Ön már iskolát? Vagy van Önnek fogalma

annak vezetéséről? Vagy itt is informálójának a nézetét tette magáévá? Mert akkor értem állítását, de megcáfolni nem tartom érdemesnek. Jöjjön ide és győződjék meg az ellenkezőről!

A legnagyobb bűnöm azonban, Ön szerint az, hogy az Urak Mária Kongregációjának tagja vagyok. Tudja Ön azt, hogy mi a kongregáció? Ha fogalma lenne róla és ismerné a vallás szabad gyakorlásáról szóló szentesített törvényünket, nem tette volna magát neveltségessé irásával.

Mert ez annyira . . . hogy is mondjam csak . . . nem tárgyalgós, hogy nem szabad komolyan venni. Azért vegye tudomásul, hogy az a fehér lobogó Isten féltelme, igazi felebaráti szeretetet és mások iránti türelmet, testi-lelki tisztaságot a trón és haza iránti önfeláldozó szeretetet és becsületes munkát jelent. Ezért fogom mindig büszkén fennen lobogtatni ezt a zászlót és minden törekvéssel odahatni, hogy édes magyar véreim mennél tömegesebben csoportosuljanak alája, mert az a meggyőződésem, hogy a magyar ifjuság és így édes hazánk jövőjét és boldogságát csak így lehet biztosítani.

És most béke velünk! A többi az illetékes hatóságok tiszte.

Szabadka, 1918. április 16.

Zatskó Alajos,

A polg. ill.-és iparostanonciskola igazgatója.

Akik feleltek az elrekvirált szalmát.

Tegnap tárgyalta le Brestyánszky tb. rendőrfőkapitány azoknak a szabadkai gazdáknak az ügyét, akik a legutóbb a takarmányfélék beszállítását elmulasztották, illetve a beszállításra kötelezett takarmányt saját jószágukkal feleltették.

Amikor a beidézett gazdák láták, hogy az ügy komoly következményekkel járhat, kötelezték magukat arra, hogy takarmányféléségüket a legelővidekbe időn belül a Takarmányközpont rendelkezésére bocsájtsák és akik a beszállítás elmulasztását megfelelően igazolni tudták, ez alkalommal elkerülték a büntetést.

A beszállítás indokolatlan elmulasztásáért Brestyánszky tb. rendőrfőkapitány két gazdát büntetett meg. Sztipics Péter és Dulics Miklós gazdák 30-30 korona bírságot kaptak.

Sokkal szigorúbb elbírálás alá kerültek azok a gazdák, akik a beszállítandó takarmányt egészen vagy csak részben is feleltették.

Pertics Mihályt, aki a bizottság által megállapított egész fölöslegét feleltette, a rendőrfőkapitány 2000 korona pénzbírságra ítélte. A részbeni feleltetéséért megbüntette még Baacsics Kajetánt 200 korona, Kiss Antalt 660 korona, és Dulics Félix gazdálkodót 550 korona pénzbüntetésre.

Patkoló kovácsok felmentése.

A lovak helytelen patkolása következtében előálló gyors tönkretűnésének megakadályozása végett — különös tekintettel a katonai és mezőgazdasági fontos érdekekre, a honvédelmi miniszter a patkoló kovácsok felmentése érdekében a következőket rendelte el:

a) A mögöttes országrészben lévő valamennyi katonai alakulatnál szolgáló arevonalbeli szolgálatra alkalmas patkolókovácsok (akár végeztek katonai patkoló iskolát, akár nem) legfeljebb két-két hétre legutóbbi működési helyükre elszabadságolandók. b) Mindazon patkolókovácsok, kik meghatározott időre engedélyezett felmentés alapján otthon tartózkodnak és akiknek felmentése 1918. évi nov. hó 30. előtt lejár, a községi előjáróság által soronkívül névjegyzékbe veendő, november 30-ig felmentésre javaslatba hozandók és a névjegyzékek a rendes szabályszerű uton, a m. kir. földművelésügyi minisztériumhoz sürgősen felterjesztendők. c) Mindazokra a mögöttes országrészben szolgáló, népfelkelő patkolókovácsokra nézve, kik arevonalbeli szolgálatra nem alkalmasak R-nak osztályozottak, tekintet nélkül születési évfolyamukra, a községi előjáróság által, azon katonai alakulat parancsnokságához, melynél szolgálatot teljesítenek, felmentési javaslat teendő, melyben a név, születési év és illetőségi község pontosan feltüntetendő.

Mindazok a katonai alakulatok, melyeknél arevonalbeli szolgálatra nem alkalmas patkolókovácsok vannak beosztva, ezek közül csak a szolgálat ellátására okvetlenül szükséges patkolókovácsokat tartathatják vissza, a nélkülözhetőket azonban, amennyiben felmentésük iránt javaslat tételik, azonnal állományilletékes póttestükhöz tartoznak bevonultatni, ahol a póttestparancsnokság által november hó 30-ig haladéktalanul felmentendő s részükre a felmentési lap kiállítandó.

Ezek folytán Biró Károly dr. szabadkai polgármester közli, hogy a szükséges patkoló kovácsok felmentése iránti kérelemnek a katonaiügyszóltályban adandók elő a városházán.

Hétfő, kedd, szerda

KARINTHAY FRIGYES szellemességtől ragyogó mindvégig kacagató vigjátéka

Egy krajcár története

filmjáték 3 felvonásban. Főszereplő OLÁH BÖSKE KÖVARI GYULA

Lifka moziban

Kedde d. u. 5 és este 8 órakor.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

NAPI HIREK.

— **Kitűtetések.** Az ellenséggel szembeni vitéz magatartásukért a *Signum Laudis* kardokkal kapták: *Gombos Imre* 23. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy és *Zehle Nándor* 23. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy. Az ellenséggel szembeni vitéz magatartásáért és kitűnő szolgálataiért a *Signum Laudis* kapta: *Nagy Csórok Béla* 6-os honvéd gyalogezredbeli tart. hadnagy. Az ellenséggel szembeni kitűnő szolgálataiért a *Signum Laudis* kapta. *Czeisz Pál* 6-os honvéd gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy. — Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz érmet kapták: *Boros István* honvéd *Kriszán József* népfelkelő, *Frend Károly* tartalékos honvéd a 6-os honvéd gyalogezredben.

— **Mezőgazdasági kamarák szervezése.** A gazdák régi kívánsága, hogy érdekeik védelmére mezőgazdasági kamarákat állítsanak fel, a megvalósuláshoz közeledik. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kamarákra vonatkozó törvényjavaslattervezetet dolgozzák ki.

— **Egyházmegyei hírek.** Az érseki hatóság a megürült óbecsebeivárosi plébánia ideiglenes adminisztrátorává *Udvary István* óbecsei káplánt nevezte ki. — *Schur Adám* szilbereki káplán katonalelkési szolgálatra behivatván helyébe káplánnak *Molnár V. Ferdinánd* militicsi káplán küldetett.

— **A kalocsai főegyházmegye a hadiárvaikért.** A múlt évben a kalocsai főegyházmegye papsága előadást tartott a hadiárvaik javára s a híveket adakozásra szólította fel. Mint most Kalocsáról jelentik, a főegyházmegyei papság és a hívek adakozásából összesen 29049 korona 96 fillér folyt be a nemes célra.

— **Halálozás.** Tegnap délután költözött el az élők sorából özv. *Kuszab Ferencné* sz. Nagy Terézia. A jó Terezska néni meghalt. Sokan ismerték és sokan szerették jó szíve és igénytelen egyszerűsége miatt, amellyel mindenkinek kész volt szolgálatot tenni. Ha jó ügyről volt szó, nem ismert fáradtságot. Járt, kelt, éjjel-nappal, csak hogy az ügy jó elintézést nyerjen. Temetése ma d. u. 5 órakor lesz. A gyászmise csütörtökön d. e. fél 8 órakor a Teréz templomban lesz.

— **Vége a csempészetnek.** Az a nagymérvű üzérkedés, amellyel Magyarországból az élelmiszereket kicsempészték, már komoly veszedelemmel fenyegette a lakosság ellátását. A csempészetrel folyó visszaélések megállítására céljából *Szterényi József* kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, mely megszünteti e visszaállapotot. Bács megye területéről eddig különösen Horvátországba csempészték ki sok élelmiszert. A csempészet leginkább postacsomagokban történt, de a rendelet ennek megállítását célzó intézkedéseket is tartalmaz. Hogy a postán való élelmiszercsempészes mennyire elhajult, azt legjobban bizonyítja az az Országos Közélelmezési Hivatalban nyert információ, amely szerint a bács megyei Apatinból egy napon százhusz méterháza

lisztet adtak fel postacsomagokban horvátországi községekbe.

— **Keménytűz.** Tegnap este 9 óra tájban kigyulladt *Lévay Ferenc* háztulajdonos *Ányos utcai* házának kéménye. A gyorsan kihívott tűzoltók rövidesen elfojtották. Kár semmi sincs.

— **Tanítói kinevezés.** Az érseki hatóság *Nagy Györgyöt* kiszta-pári tanítónak nevezte ki.

— **A Reichl-palota új gazdát kapott.** A gazdagon díszített *Reichl palotát* a „Délvidéki Közgazdasági Bank“ eladta *Hartmann József* szabadkai nagykereskedőnek. Amint értesültünk, a palota főépülete 240 ezer koronáért kelt el.

— **A cipőkérdés rendezése.** A Népruházati Bizottság körlevélben véleményt kért az ország összes cipészpartestületeitől a cipőkérdés egyöntetű rendezése tárgyában. Tájékoztatót közölte a bizottság, hogy egy cipész hetenkint három pár cipőt készíthet. A bőrt a bizottság szállítja maximális áron.

— **Új rendelet a fogkrémekről.** A fogtisztító pépeket eddig rendszerint ön hüvelyekben árusították. Tekintettel a nagy óhiányra az utóbbi időben ólomhüvelyekben hozták forgalomba. Természetes, hogy az ólomtartalmu hüvelyek ólmot vihetnek át a fogpépre s így huzamos használatnál ólommérgezést is okozhatnak s ezért a kereskedelmi miniszter megtiltotta a fogpépnek egy (1) súlyszázelekénél több ólmot tartalmazó fémhüvelyekbeni forgalomba hozatalát. Tekintettel arra, hogy most kifogástalan minőségű ónhüvelyeket beszerezni nem lehet, utasítja a fogtisztító pépeket előállító vállalatokat és gyógyszerárakat, hogy a fogtisztító szereket lehetőleg szilárd alakban állítsák elő és üveg vagy porcellán tartékban, kevésbé szilárd pépeket pedig üvegesövekben hozzák forgalomba. A rendelet ellen vétőket szigorúan megfognák büntetni.

— **Meghaltak:** *Piukovits Katalin* 18 éves, *Rumszauer Györgyné* *Turbók Rozália* 50 éves, *Borgyoski Frigyes* 1 napos, özv. *Polyakovits Józsefné* *Vojnits Eszter* 65 éves, özv. *Bacsics Antalné* *Klimák Mária* 85 éves, *Baron Dávid* 61 éves, özv. *Péits Tukulyácz* *Tamásné* *Sábits Mária* 85 éves, *Fehér Anna* 48 éves, *Suganovits Pálné* *Szabó Cibolya* *Erzsébet* 36 éves, *Lupsai Veronka* 1 hónapos, *Konez Ilona* 12 hónapos.

— **Bácskai gazdáink panasza a közlelmezési miniszteriumban.** *Blaskovics Ferenc* apátkanonok a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének elnökhelyettese és *Guth Ottó* bácskai kerületi titkár vezetése alatt: *Beininkler Ferenc*, *Schlagetter Ferenc* újfutaki, *May Lőrinc* hódcsági, *Eichinger János* szentfűlöpi, *Jauch János* kevényi, *Burger János* küllödi és *Huf Jakab*, *Ripszám József* dunabölkényi kisgazdákból álló küldöttség jelent meg a közlelmezési miniszteriumban. A küldöttséget a hivatalosan távollevő *Windischgrätz herceg* közlelmezési miniszter képviselőjében, *Nagy Ferenc* államtitkár fogadta. *Blaskovics Ferenc* a bácskai gazdák sérelmeit konkrét esetekkel és adatokkal előadta és igazolta. *Nagy Ferenc* államtitkár

az előadott panaszoknak a helyszínen való megvizsgálását megígérte *Sajnos*, — mondá — a késői rekvirálás folytán sok gabona eltűnt; ez azonban nem zárja ki azt, hogy a gazdáknak a legszükségesebb kell, hogy megmaradjon. Az idén a rekvirálás a cséplés után van kilátásba helyezve és miután a hadsereg és ellátatlanok részére a termésnek csak egyharmadára van szükség, a többi felett a gazdák szabadon rendelkezhetnek.

— **A garázdálkodó katonák.** *La-punk* folyó év febr. 28-iki számában „Garázdálkodó katonák“ cím alatt egy cikk jelent meg, amelyet a szabadkai katonai parancsnokság a katonaságra nézve sértőnek talált. Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy nem volt szándékunkban a katonaságot sérteni, annál is inkább, mert alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy a katonai állomásparancsnokság óriási munkát fejt ki az irányban, hogy a közbiztonságot a katonák ne veszélyeztessék.

— **Komlós nagy tarka déltánja a színházban.** Április 25-én, csütörtökön délután fél 4 órakor a városi színházban rendezés helyárák mellett előkelő műkedvelők és a színtársulat kedvelt tagjainak fel-léptével *Komlós pompás kabarét* rendez. Este 8 órakor kiváló cigányzene kíséret mellett lesz a második vizsgálat. Beléptidij a bálra személyenként 4 korona. A tiszta bevétel egy része a háboruban elesett hősök árvaik javára fordítatik. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

— **Kimutatás a heveny, ragályos kórok állásáról** április hó 7-16l áprilia 13-ig: *Difteria* 1, *Hökhurut* 1, *hasihagymáz* 2, *járv. fültömirtiglyob* 2, összesen 6.

— **Alap ökeemelés.** A zentai Gőzfűrészt r-t. április hó 28-ra egybehívott közgyűlésén az alaptőkét 200 000 K.-ról telemeli 400.000 koronára.

— **Megszűnt cégek a megyében.** *Ujvidék:* *Erzsébet* szálloda *Kozma-Bauer*, *Friedenstein* bórraktára, *Radvánovits Péter*.

— **Kabaréelőadás.** A nőiparegyesület, ipariskolájának, valamint a szabadkai rokkantoknak segélyezésére május hó 4 én és 5 én kabarét rendez a városi színházban. A rendezést özv. *Farkasné*, *Gábor Nelli* urinő volt szíves elvállalni, a mi már magában is garantálja a sikert.

Sixtus herceg

Marokkóban van.

Bécs, április 16. Itt híre jár, hogy *Sixtus páрмаi herceg* ezidőszert Marokkóban tartózkodik.

Sixtus herceget Clémenceau Párisba hívta

Lugano, apr 16. A *Stampa* párisi jelentése szerint *Clémenceau* fölkörte *Sixtus páрмаi herceget*, hogy utazék Párisba.

Színház.

A színházi előadások kezdete keddtől, f. hó 16-tól kezdve este 8 órakor lesz.

„*Hotel Imperial*“. *Biró Lajos* szenzációs darabjának, a „*Hotel Imperial*“nak szerdai bemutatója iránt nagy a közönség körében az érdeklődés. A darab Budapesten is nagy sikert aratott. A darabot *Nádasy igazgató* maga rendezte és ez biztosíték arra, hogy a „*Hotel Imperial*“ hozzá méltó precíz, jó előadásban fog színre kerülni. A vezető szerepeket *Révész Ilonka*, *H. Lengyel Irén*, *K. Pintér Irma*, *Kényes Margit*, *Kónya Giza*, *Remete, Rónai*, *Garai*, *Komlós*, *Kürthy*, *Hidvégi*, *Tibor* és *Torma* játsszák. A „*Hotel Imperial*“ egymásután háromszor kerül előadásra.

Ifjusági előadás. Szombaton d. u. színre kerül *Moliere* nagyszerű klasszikus vigjátéka „*A képzelt beteg*“, melyben a főszerepeket *H. Lengyel Irén*, *Nádasyné*, *K. Pintér Irma*, *Kényes Margit*, *Komlós*, *Remete*, *Rónai*, *Tibor*, *Hidvégi*, *Kürti*, *Garai* és *Torma* fogják játszani. Az előadás előtt *Matkovics Béla* felsőkereskedelmi iskolai tanár szabad előadást fog tartani.

„*Cigányprimás*“ felújítása. Szombaton újítja fel színtársulatunk *Kálmán Imre* nagyhatásu operettjét a „*Cigányprimás*“, amely annak idején oly nagy sikereket aratott és kedvenc műsordarabja volt színházunknak. A cimszerepet ezen az előadásban is *Remete Géza* fogja játszani, aki annak idején ezt a szerepet nálunk nagy sikerrel kreálta. A többi főszerepeket *Révész Ilonka*, *Holdy Juci*, *Nádasyné*, *Torma*, *Komlós*, *Rónai*, *Kürti* és *Tibor* játsszák.

Színházi műsor:

Kedden A. bérletben 15-ödször „*Három a kislány*“ operett.
Szerdán A. bérletben itt először „*Hotel Imperial*“ *Biró Lajos* szenzációs sikerű színjátéka.
Csütörtökön B. bérletben másodszer „*Hotel Imperial*“ színjáték.
Pénteken A. bérletben harmadszor „*Hotel Imperial*“ színjáték.
Szombaton délután ifjusági előadásul „*A képzelt beteg*“ vigjáték.
Szombaton este B. bérletben „*Cigányprimás*“ nagyoperett.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, *Szent Antal* Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetséges könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyancsak szájpádás nélküli fogak. Fogtűrés teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombálások.)

Schaffner Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

Közgazdaság.

A zöldség, főzelék- és gyümölcs-termények legmagasabb ára. A zöldség- és gyümölcsforgalmi intéző bizottság április hó 16 átót április 30-ig néhány zöldség és főzelék legmagasabb árát megállapította. A megállapítás szerint a sóska kilogrammonként kiskereskedőknél 1 korona 30 fillér, hónaposreték kötegenként legalább tíz darab 30 fillér, zöldhagyma kötegenként legalább tíz darab 22 fillér fejessaláta egy darab 22 fillér.

Irhasubák javítása. A Máv. szegedi üzletvezetősége 427 drb irhasubának 1918 jun. 1-től 1919. máj. 31-ig leendő fentartása és javítása iránt pályázatot hirdet. Az elhelyezett ajánlatok május 10 én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség I. általános osztályánál nyújtandók be. Bónatpénzül a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál máj. 9 én déli 12 óráig 500 K helyezendő letetbe.

Rekvirálni fogják a borkészletet?
A hadsereg borellátásának biztosítása ügyében minap értékezet volt a földmívelésügyi miniszteriumban. Az értékezetet megelőzően a miniszter felszólította a fővárosi és vidéki bornyagykereskedőket, hogy a hadsereg részére 9 szeszfokos fehérbort 440 koronával, 10 fokost 460 koronával ajánljanak fel a hadsereg részére, de a kereskedők részéről ajánlat nem érkezett. A földmívelésügyi miniszter most azt tervezi, hogy a kereskedők borkészletének bizonyos hányadát a hadsereg részére lefoglalja. Erre a hírre a megijedt borkereskedők nyomában megjelentek Botlik államtitkárnál és felajánlották, hogy 40,000 hektolitert hajlandók szállítani, továbbá 40,000 hektolitert pedig a termelőkből hivatalos uton szerezzen be a minisztérium. Az ajánlatot az államtitkár elfogadhatatlannak mondja s hir szerint a napokban a miniszter a készletek bejelentésére fogja felszólítani a készlettulajdonosokat, aminek azonban egyelőre csak tájékoztató jellege lesz, mert jelentős mennyiségű orosz, szerb és román bor áll rendelkezésre, úgy, hogy a magyar borra csak később kerülne sor.

Harisnyáit

Javítsassa „Rózsa“ varrott fejjel. Páronként 240 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjelést és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-utca 34. sz.

15 kapa jó karban lévő

szőlő

egy tagban egy kisebb-szerű villával, szabad kéznél eladó, a halasi buczkában, negyret felsővégén. **Juhász Ker. János V. k.** Bethlen-utca 826. a. h. sz.

Borpárlat

fejtett borokból, égetett pálinka minden mennyiségben kapható. **Schorr Ottó szeszáru nagykereskedő**

SZEGEDEN.

ELKELT!

E hirdetés csak a földbirtokot eladni, vagy venni akaró közönséget érdekli!
A Jászapáti Gazdasági és Iparbank Részvény Társaság tulajdonát képezett, Szilágymegyében lévő zálnoki és nagyderzsai birtokok elkeltek. Az eladást a tulajdonos pénzügyintézet megbízásából a Nagy Lajos Országos Adásvételi és Reklámvállalata Debrecen — közvetítette és bonyolította le lelkiismeretes becsületességgel úgy az eladó, mint a vevő legteljesebb megalégedésére.
E vállalat fennáll 18 év óta. Minden megbízást maga a tulajdonos intéz el személyesen. Adásvételi megbízásokat elfogad költség-előleg nélkül! Központi Iroda: Debrecen, Csapó-u. 19. sz. Alapított 1900-ban.

A világlátsi rendelet

határozatait a fényhatás oszlokként nélkül osszik

Tungsrám

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 wattot fogyasztásu

Tungsrám-lámpákat.

Ajánlom az ép most beérkezett, kipróbált garantált legmagasabb fokú, osztraképeséggel bíró fajtisza és fajazonos káposzta- és kalarábmagvakat, a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj. **1 kiló 400.— korona.** Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat

Késői kék Goliath-kalaráb.

1 kiló 700.— korona. Vetőmagszükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló. Téli használatra mindkét főzelékfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban állandó helyre ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta túlfeljődik és kirepedezik, a kalaráb pedig elásul.
A várható terméseredmény kat. holdanként káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. 10,000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 korona 12,000 bruttó bevétele.
Mühle Árpád udvari szállító magkereskedő **Temesvár.**

Vizketegséget, sümört, püht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett „**SKABOFORM — BARNASIR.**“
Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccsotes dr. Flesch-félét kérjünk. Probatégely 2-30 korona, nagy tégely 4 K, családi adag 11 korona. Szabadka és vidéke részére főraktár: **DECSY GYULA** „Szent Terézia“ városi gyógyszerész I. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett.)
Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

Papirspárga.

kilógrammonként

10 Korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANRÖNYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kilóra. Amig raktáron van Vergő-papirból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként
Családi és tábort levelezésre 100 papir és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér.
Művészlapok 10 fill.-től 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószere- és papirkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Palicson kiadó

nyárra 2 butorvzett szoba, külön külön, a Nagy Ferenc-villában. (Földmívelés kola mellett.)

MENETREND

Budapestről érk. délután	1-00
éjjel	6-01*
	12-24
	4-12
Budapestre ind. délelőtt	10-15*
délután	1-55
éjjel	11-53
	4-47
Zomborból érk. délelőtt	10-02*
éjjel	10-11
Zomborra ind. éjjel	8-14*
	5-25
Újvidékről érk. délelőtt	7-46
délután	1-21
éjjel	10-58
Újvidékre ind. délután	1-44
éjjel	6-26*
	4-26
Szegedről érk. délután	12-42
éjjel	3-06
Szegedre ind. délután	1-39
éjjel	12-05
Cservenka—Gombosról érk.	éjjel 8-57
Cservenka—Gombosra ind.	éjjel 4-42
Zentáról érk.	1-05
Zentára ind.	4-38
Bajáról érk. délelőtt	8-02
éjjel	9-26
Bajára ind.	7-00
	5-05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7-45

A *-gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjei idő: este 6 tól reggel 6-ig

Egy jó házból való fiút

nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a SZENT ANTAL nyomda

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemezbarsony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetetlen olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzők. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

ROBE IMRÉNÉ Szeged.

Műtermemben

a legszebb kivitelben készítek: reprodukciót, nagyításokat, kisebbítéseket, másolatokat, diapositívákat, retusálást és amatőr felvételek kidolgozását jutányosan.

Sulyok Laura fényképész.

(A barátok temploma mellett.)

Izléses és olcsó üzleti levélpapírok és borítékok a

Szent Antal nyomdában

szereshetők be.